

**RAPORT
MONITORIMI I SEKTORIT
TË MJEDISIT NË KOMUNËN
E GJILANIT**

**20
22**

RAPORT MONITORIMI I SEKTORIT TË MJEDISIT NË KOMUNËN E GJILANIT – 2022

Autor dhe botues: EC Ma Ndryshe

Rr. Fehmi Lladrovci 94, Prizren,
Rr. Xhemajl Mustafa 9/1 LL-4 No.7

www.ecmandryshe.org
info@ecmandryshe.org

029 222 771/038 224 967

Raporti “MONITORIMI I SEKTORIT TË MJEDISIT NË KOMUNËN E GJILANIT – 2022” është realizuar nga EC Ma Ndryshe, i cilimbështetet nga Agjencia Suedeze për Zhvillim dhe Bashkëpunim Ndërkombëtar, (Sida) përmes Programit të saj “Human Rightivism” që implementohet nga Community Development Fund – CDF. Përmbajtja dhe qëndrimet e paraqitura këtu nuk përfaqësojnë qëndrimin zyrtarë të donatorëve.

Maj, 2023

PËRMBAJTJA:

Hyrje

Gjetjet e raportit

01

Skema institucionale për planifikimin dhe menaxhimin mjedisor

Statistikat Kryesore - 2022

02

Korniza ligjore

03

Hartimi, harmonizimi dhe zbatimi i dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit të mjedisit, projekteve dhe masave për mbrojtjen e mjedisit

04

Mbikëqyrja inspektive dhe raportimi mjedisor

05

Krijimi, grumbullimi, menaxhimi i të dhënave dhe sistemit të menaxhimit të dhënave.

06

Bashkëpunimi, koordinimi dhe pjesëmarrja publike

07

Licencimi dhe lejet mjedisore

Përfundime

Rekomandimet

Për EC

Hyrje

Ky raport është një përpjekje e re e strukturuar e shoqërisë civile për të adresuar e trajtuar përgjegjësitë e organeve kompetente të Qeverisë Lokale, përkatësisht përgjegjësitë e Komunave karshi 7 aspekteve mjedisore që rregullohen me kornizën ligjore të vendit.

Organet përgjegjëse për mbrojtjen e mjedisit janë të rregulluara në forma të ndryshme në Komunitat e Kosovës. Disa nga komunitat kanë drejtori të dedikuara për mbrojtjen e mjedisit, ndërsa disa kanë sektore në kuadër të drejtorive për planifikim apo zyrtarë përgjegjës për çështje mjedisore.

Metodologjia e ndjekur nga EC Ma Ndryshe për përpilimin e këtij raporti merr në konsideratë 12 ligje që adresojnë aspekte të ndryshme të mbrojtjes së mjedisit, si:

Ligji nr.03/L-025 për mbrojtjen e mjedisit

Ligji nr.03/L-233 për mbrojtjen e natyrës

Ligji nr.03/L-160 për mbrojtjen e ajrit nga ndotja

Ligji nr.2003_3 për pyjet e Kosovës

Ligji nr.04/L-147 për ujërat e Kosovës

Ligji nr.04/L-060 për mbeturina

Ligji nr.06/L-035 për veprimtaritë hidrometeorologjike

Ligji nr.03/L-119 për produktet biocide dhe shtojcat

Ligji nr.02/L-53 për gjuetinë

Ligji nr.04/L-197 për kimikate

Ligji nr.04/L-174 për planifikimin hapësinor

Ligji nr.04/L-175 për inspektoratin e mjedisit, ujërave, natyrës, planifikimit hapësinor dhe ndërtimit.

Mbi këtë bazë përmbajtja e këtij raporti tenton që të mbulojë aspektet kryesore që legjislacioni në fuqi adreson, si:

- Skema institucionale për planifikimin dhe menaxhimin mjedisor
- Korniza ligjore
- Hartimi, harmonizimi dhe zbatimi i dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit të mjedisit, projekteve dhe masave për mbrojtjen e mjedisit
- Mbikëqyrja inspektive dhe raportimi mjedisor
- Krijimi, grumbullimi, menaxhimi i të dhënave dhe sistemit të menaxhimit të dhënave
- Bashkëpunimi, koordinimi dhe pjesëmarrja publike
- Licencimi dhe lejet mjedisore

Gjetjet e këtij raporti në kapituj të caktuar kanë identifikuar mangësitë aktuale në sektorin e mjedisit, që kërkojnë vëmendje më të shtuar nga autoritetet komunale, me qëllim të përmirësimit të procesit të planifikimit dhe menaxhimit mjedisor. Gjithashtu ato janë validuar nga zyrtarët përkatës komunal, si pasqyrim i gjendjes reale në sektorin e mjedisit. Njëherësh kanë theksuar mungesën e sektorit dhe njëkohësisht është vlerësuar se burimet njerëzore dhe financiare nuk janë në nivel të mjaftueshëm, gjë që mbase reflektohet edhe në gjendjen aktuale mjedisore.

Në fund janë adresuar edhe disa rekomandime me qëllim të përmirësimeve dhe plotësimeve në proceset e planifikimit dhe menaxhimit mjedisor, drejt arritjes së rezultateve më të qëndrueshme në sektorin e mjedisit dhe mbrojtjen e resurseve natyrore.

Gjetjet e raportit

1. Skema institucionale për planifikimin dhe menaxhimin mjedisor

Në Komunën e Gjilanit organi përgjegjës për planifikim dhe menaxhim mjedisor është Drejtoria për Urbanizëm, Planifikim dhe Mbrojtje të Mjedisit. Sipas deklaratave të zyrtarëve të DUPMM-së në kuadër të kësaj drejtorie nuk ka sektor sa i përket fushës së mjedisit dhe se në këtë drejtori kanë të angazhuar vetëm një zyrtar mjedisor.

ORGANI KOMUNAL	A ËSHTË THEMELUAR?	EMRI ZYRTAR	FUQIA AKTUALE PUNËTORE
Drejtoria	Po	Drejtoria për Urbanizëm, / Planifikim dhe Mbrojtje të Mjedisit	/
Sektori	Jo	/	/
Zyrtarët	Po	/	1

Numri i angazhuar i shërbyesve civil në këtë drejtori thuhet se nuk është i mjaftueshëm për kryerjen e detyrave të përcaktuara me kornizën ligjore. Ndërsa, sa i përket pyetjes se a kanë shërbyesit civil profilet e nevojshme profesionale për kryerjen e detyrave, zyrtarët kanë thënë se po. Njëkohësisht përgaditja e tyre profesionale nga nga shkalla 1 (aspak) deri në 5 (shkëlqyeshëm) është vlerësuar me numrin 4.

DUPMM ka bërë të ditur se gjatë vitit 2022 për punonjësit e këtij sektori janë organizuar trajnime rreth kornizës ligjore dhe rreth çështjeve mjedisore nga niveli qendror, ministria e mjedisit dhe organizata të ndryshme ndërkombëtare si UE, USAID, GIZ, UNHABITAT, etj.

Stafi i DUPMM gjatë vitit 2022 nuk ka shfrytëzuar ndonjë udhëzues profesional për planifikimin dhe menaxhimin e çështjeve mjedisore, por gjatë kryerjes së detyrave kryesisht është fokusuar në legjislacionin në fuqi dhe dokumentet strategjike për të cilat janë të obliguar t'i zbatojnë.

Statistikat Kryesore - 2022:

- Numri i zyrtarëve të angazhuar në DUPMM – 1
- Numri i trajnimeve rreth kornizës ligjore – disa trajnime (nuk është specifikuar ndonjë numër i saktë)
- Numri i trajnimeve sipas fushës mjedisore – disa trajnime (nuk është specifikuar ndonjë numër i saktë)
- Numri i Udhëzuesve Profesional për planifikimin dhe menaxhimin mjedisor – 0

2. Korniza ligjore

Metodologjia e EC-it, merr në konsideratë 12 ligje që adresojnë aspekte të ndryshme të mbrojtjes së mjedisit, të cekura më lartë.

Komuna e Gjilanit, përkatësisht DUPMM ka raportuar se mbështetet në këto dokumente ligjore:

1. Ligjin për Planifikim Hapësinor
2. Ligjin Nr. 03/L-25 për Mbrojtjen e Mjedisit
3. Ligjin Nr. 02/L-30 për Menaxhim të Mbeturinave
4. Ligjin 04/L-175 për Inspektim
5. Ligjin Nr. 03/L-024 për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis
6. Ligjin Nr. 03/L-015 për Vlerësimin Strategjik Mjedisor
7. Ligji Nr.02/L-102 Ligji për Mbrojtje nga Zhurma
8. Ligji Nr. 03/L-160 Ligji për Mbrojtjen e Ajrit nga Ndotja,
9. Ligjin Nr.04/ L-147 për Ujëra, etj.,

Ndërsa në kuadër të Udhëzimeve Administrative shfrytëzohen:

1. U.A Nr.01/2017 për Dhënien e Lejes Mjedisore Komunale,
2. U.A Nr.14/2015 për Ndëshkim me Gjoba Mandatore,
3. U.A Nr.01/2020 për Menaxhimin e Mbeturinave që përmbajnë azbest,
4. U.A Nr. 06/2018 për Ndëshkimet me Gjoba Mandatore,
5. U.A Nr.03 /2018 për Procedurat për Leje Ujore,
6. U.a Nr. 07/2015 për Menaxhimin e Mbeturinave nga ndërtimi dhe demolimi i objekteve ndërtimore.

Zyrtarët e DUPMM të Komunës së Gjilanit kanë vlerësuar se korniza ligjore është mirë e konsoliduar dhe kanë vlerësuar me 5 njohuritë e stafit rreth kornizës ligjore (1/aspak-5/shkëlqyeshëm).

3. Hartimi, harmonizimi dhe zbatimi i dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit të mjedisit, projekteve dhe masave për mbrojtjen e mjedisit

Gjatë vitit 2022 DUPMM kanë theksuar se si dokument për planifikim dhe menaxhim mjedisor ka Planin Lokal të Veprimit duke u arsyetuar se në këtë çështje ka ndikuar direkt mungesa e departamentit (sektorit) për mbrojtjen e mjedisit. Ky plan akoma nuk është miratuar në kuvendin komunal të komunës së Gjilanit.

Po ashtu nga zyrtarët është treguar se Vlerësimi Strategjik Mjedisor nuk është aktiv, duke mos dhënë detaje të tutjeshme në lidhje me të dhe dokumentet dhe planet tjera strategjike.

Lloji i planit	Emri i dokumentit	Statusi	Koha e hartimit	Kohëzgjatja e mandatit	Hartuesi	Disponuesh-ëmria e raporteve të zbatimit
Planet Lokal i Veprimit në Mjedis	Plani lokal i Veprimit në Mjedis 2020-2024	Nuk është miratuar në Kuvendin Komunal	2019	4 vjeçar	Komuna e Gjilanit në bashkëpunim me "Let's do it Kosova"	/
Programet Mjedisore	/	/	/	/	/	/
Vlerësimi Strategjik Mjedisor	Vlerësimi Strategjik Mjedisor për PZHK-në	Nuk është aktive	/	/	Komuna e Gjilanit	/
Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis	/	/	/	/	/	/
Plani Komunal për Menaxhimin e Mbeturinave	/	/	/	/	/	/
Plani Zhvillimor Komunal	/	/	/	/	/	/

Harta Zonale e Komunës	/	/	/	/	/	/
Plani i rregullimit të tokës	/	/	/	/	/	/
Programi për mbrojtjen nga veprimet e dëmshme të ujërave	/	/	/	/	/	/

Sa i përket harmonizimit të këtyre strategjive lokale me strategjitë qendrore zyrtarët kanë treguar se ato janë të harmonizuara. Ndërsa mbi projektet kapitale të nivelit lokal për rregullimin, promovimin dhe mbrojtjen e mjedisit zyrtarët kanë thënë se komuna nuk mund të zhvilloj projekte të tilla me arsyen se mungon Plani Lokal i Veprimit në Mjedis dhe Plani Zhvillimor Komunal.

Sa i përket masave të ndërmarra nga ana e nivelit lokal për mbrojtjen e mjedisit, zyrtarët kanë thënë se në mungesë të sektorit mjedisor dhe të PLVM, komuna nuk ka marrë masa për mbrojtje të mjedisit, duke përjashtuar masat e parapara nga Plani Zhvillimor Komunal dhe PRRU.

Masat	Masat konkrete	Statusi	Periudha e realizimit	Entiteti përgjegjës	Lokacioni	Fusha tematike	Plani/Vendimi
Masat për rregullimin e pellgjeve lumore në zonat urbane	/	/	/	/	/	/	/
Masat për mbrojtjen dhe zhvillimin e pyjeve	/	/	/	/	/	/	/
Masat për mbrojtjen e vlerave të natyrës që shpall Komuna	/	/	/	/	/	/	/
Masat emergjente për të normalizuar gjendjen e cilësisë së ajrit	/	/	/	/	/	/	/
Masa të tjera për mbrojtjen e mjedisit	/	/	/	/	/	/	/

4. Mbikëqyrja inspektive dhe raportimi mjedisor

Zyrtarët e DUPMM kanë raportuar se po realizohet inspektimi i kornizës ligjore të mbrojtjes së mjedisit edhe pse numri i inspektorve për çështjet mjedisore nuk është i mjaftueshëm pasiçë është vetëm një. Në të njejtën kohë ata kanë treguar se hartohen raporte të inspektimit të kornizës ligjore siç janë:

- Raportimi një herë në vit në Ministri,
- Raportimet në mënyrë periodike tek organizatat që merren me monitorimin e zbatimit të Udhëzimit Administrativ 06/2018 për Ndëshkimin me Gjoha Mandatore.

Ndërsa sa i përket hartimit të raporteve për monitorim të zbatimit të strategjive mjedisore nga ana e DUPMM-së është thënë se jo nuk hartohen raporte të tilla.

Sa i përket gjendjes së deponive zyrtarët nuk kanë ofruar asnjë informacion. Teksa në lidhje me gjendjen e zonave të mbrojtura kanë treguar se monitorohen në vazhdimësi nga ana e Institutit për Mbrojtjen e Natyrës.

Në pyetjen mbi identifikimin e çrregullimeve mjedisore, zyrtarët kanë treguar se janë identifikuar raste të eksploatimit të resurseve natyrore pa leje nga organet kompetente dhe se ndaj tyre është vepruar konform legjislacionit në fuqi në bashkëpunim me Komisionin e Pavarur për Miniera dhe Minerale.

Ndërsa sa i përket identifikimit të shkeljeve në menaxhimin e burimeve drusore, jodrusore dhe faunës së egër dhe tejkalimeve të kushteve të vendgjuetive nga zyrtarët është raportuar se kjo pjesë është përgjegjësi e Agjencionit Pyjor të Kosovës dhe se ekzistojnë zona të përkufizuara për gjuetinë në kuadër të Planit Zhvillimor Komunal dhe se kjo nuk monitorohet nga DUPMM.

Gjatë vitit 2022 kjo komunë ka pasur një inspektor mjedisor, ku janë adresuar gjithësejt 12 gjoha mandatore për ndotje të mjedisit.

5. Krijimi, grumbullimi, menaxhimi i të dhënave dhe sistemit të menaxhimit të dhënave

Komuna e Gjilanit ka një stacion për monitorimin e cilësisë së ajrit nga AMMK në oborrin e shkollës fillore “Selami Hallaqi”, por nuk ka mbikëqyrje sistematike të cilësisë së ajrit nga ana komunës por kjo pjesë realizohet nga ana e Institutit Hidrometeorologjik të Kosovës. Ndërsa sa i përket sistemit të monitorimit dhe mbikëqyrjes sistematike të cilësisë së dheut dhe ujërave sipërfaqësore dhe nëtokësore është raportuar se nuk realizohet, vetëm se për këtë të fundit (cilësisë së ujërave sipërfaqësore dhe nëtokësore) monitorimi realizohet nga Instituti i Shëndetit Publik dhe Kompania “Hidromorava” nga të cilët realizohet edhe analiza fiziko-kimike dhe mikrobiologjike të ujit.

Edhe përgjatë vitit 2022 Komuna e Gjilanit nuk ka pasur sistem të menaxhimit të të dhënave mjedisore si shkak kjo nga mungesa e sektorit për mbrojtjen e mjedisit. Por nga zyrtarët theksohet se ekzistojnë databaza për pajisjen me Leje Mjedisore Komunale. Po ashtu sa i përket posedimit të kapaciteteve të nevojshme teknike për krijimin, grumbullimin dhe menaxhimin e të dhënave mjedisore ata vlerësojnë se nuk ka as staf e as kapacitete për grumbullimin dhe menaxhimin e tyre.

6. Bashkëpunimi, koordinimi dhe pjesëmarrja publike

Zyrtarët përgjegjës të Komunës së Gjilanit bashkëpunimin dhe koordinimin me nivelin qendror në hartimin e akteve ligjore dhe nënligjore dhe hartimin e strategjive mjedisore e kanë vlerësuar si të kënaqshëm.

Sipas tyre niveli i bashkëpunimit me organizatat joqeveritare sa i përket zhvillimit të aktiviteteve të ndryshme është po ashtu në nivel të kënaqshëm. Pjesëmarrjen publike të cilën zyrtarët e kanë vlerësuar si jo të kënaqshme gjatë diskutimeve publike që kjo drejtori ka organizuar përgjatë vitit 2022.

7. Licencimi dhe lejet mjedisore

Sa i përket lejeve mjedisore në kuadër të DUPMM zyrtarët kanë raportuar se nuk kanë lëshuar leje mjedisore dhe se nuk ka licenca aktive për shfrytëzimin apo menaxhimin e resurseve mjedisore dhe shërbimeve të ndërlidhura.

Përfundime

Gjetjet e këtij raporti janë validuar nga zyrtarët përkatës komunalë, duke pohuar se ato pasqyrojnë gjendjen reale në sektorin e mjedisit, bashkë me mundësitë për të ngritur dhe përmirësuar çështjet mjedisore në këtë komunë. Mungesa e sektorit për mjedis së bashku me burimet njerëzore dhe financiare që sipas tyre nuk janë të nivelit e mjaftueshëm, po reflektohet edhe në gjendjen aktuale mjedisore.

Bazuar në monitorimin e vitit 2022, konkluzionet nuk kanë ndonjë ndryshim të theksuar me ato të vitit 2021:

Komuna e Gjilanit nuk ka një organ përgjegjës për mbrojtjen e mjedisit dhe kapacitetet njerëzore brenda këtij organi janë të pamjaftueshme duke shtuar se në periudhën raportuese nuk është organizuar asnjë trajnim rreth çështjeve mjedisore për stafin e DUPMM.

Korniza ligjore mjedisore është mirë e konsoliduar dhe njohuritë e stafit komunal rreth kornizës mjedisore janë të nivelit të lartë.

Shkalla e hartimit dhe zbatimit të politikave lokale për planifikimin dhe menaxhimin mjedisor mbetet problematik, për faktin se nuk ka organizim të mirëfilltë në këtë aspekt; përkatësisht, rrjedha aktuale e hartimit dhe zbatimit të dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit të mjedisit, projekteve dhe masave për mbrojtjen e mjedisit aktualisht e bën të vështirë matjen e efikasitetit të këtyre veprimeve në përmirësimin e gjendjes mjedisore.

Niveli i inspektimit si dhe hartimi i raporteve përkatëse lidhur me zbatimin e kornizës ligjore të mbrojtjes së mjedisit dhe të zbatimit të strategjive mjedisore mbetet i paqartë për shkak të mos shpalosjes së të dhënave në këtë drejtim, derisa është pranuar se në tregues të caktuar nuk ka monitorim.

DUPMM në Komunën e Gjilanit ende nuk ka ndërtuar sistem të menaxhimit të të dhënave mjedisore, për shkak të mungesës së sektorit, mungesës së resurseve teknike dhe njerëzore për krijimin, grumbullimin dhe menaxhimin e të dhënave mjedisore.

Bashkëpunimi ndërinstytucional në hartimin e politikave publike vlerësohet të jetë i nivelit mesatar njësoj si bashkëpunimi me aktivistët e shoqërisë civile dhe se pjesëmarrja publike zhvillohet vetëm gjatë hartimit të PZHK-së, PRRU-së dhe PZHU-së. Kësisoj bashkëpunimi me shoqërinë civile në hartimin e politikave lokale mbetet i pamjaftueshëm, ashtu sikurse edhe pjesëmarrja e publikut në hartimin strategjive lokale.

Sa i përket lejeve mjedisore në kuadër të DUPMM zyrarët kanë raportuar se nuk kanë lëshuar leje mjedisore dhe se nuk ka licenca aktive për shfrytëzimin apo menaxhimin e resurseve mjedisore dhe shërbimeve të ndërlidhura.

Rekomandime

- -Të shqyrtohen mundësitë për shtimin e një sektori për mbrojtjen e mjedisit në DUPMM;
- Të shqyrtohen mundësitë për shtimin e punonjësve profesionistë në DUPMM;
- Të organizohen më shumë trajnime për punonjësit e DUPMM rreth kornizës ligjore dhe rreth çështjeve mjedisore;
- Të përmirësohet dhe dinamizohet hartimi dhe zbatimi i dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit të mjedisit, projekteve dhe masave për mbrojtjen e mjedisit;
- Planet e nivelit lokal për menaxhimin mjedisor të përditësohen, bashkë me fuqizimin e raportimit të zbatimit të tyre;
- Të rriten kapacitetet si dhe të shtohet mbikëqyrja inspektive dhe raportimi mjedisor;
- Të fillojë sa më shpejtë procesi i krijimit, grumbullimit, menaxhimit të të dhënave dhe sistemit të menaxhimit të dhënave mjedisore;
- Të avancohet bashkëpunimi nivel qendror - lokal në hartimin e akteve ligjore dhe strategjive mjedisore; dhe
- Të kultivohet bashkëpunimi më i afërt me OJQ-të për të nxitur rritjen e pjesëmarrjes së publikut në çështjet mjedisore;

Për EC

EC angazhohet për qëndrueshmëri ekonomike dhe qeverisje demokratike në nivel lokal (dhe rajonal) përmes mobilizimit të komunitetit, mbikëqyrjes së vendimmarrjes publike dhe partneritetit në zbatim të programeve dhe politikave zhvillimore.

Për përmbushjen e këtij misioni organizata zbaton projekte dhe nisma në kuadër të këtyre programeve: Qytete/Komuna Gjithëpërfshirëse, Zhvillim i Qëndrueshëm dhe Mjedis e Ndryshime Klimatike.

Ndërsa programi tjetër është ideuar si njësi mbështetëse për veprimin e organizatës dhe synon adresimin e tri sfidave të jashtme dhe të brendshme:

- 1.Vëllimin e pamjaftueshëm të dijës empirike në vend, përfshi të dhënat e besueshme statistikore, analizat e specializuara dhe mendimet profesionale,
- 2.Nevojën për konsolidimin e kapaciteteve të brendshme, veçanërisht në hulumtime, baza të të dhënave, analizë, menaxhim, zhvillim komunitar dhe ekspertizë sektoriale, dhe
- 3.Mungesën e qëndrueshmërisë financiare afatgjatë duke i diversifikuar burimet e të hyrave, me theks në ofrimin e shërbimeve për palët e treta.

Trekëndëshi konceptual që do të orientojë punën e organizatës në pesë vitet e ardhshme (2020-2024) ka këto elemente:

- 1.Gjithëpërfshirjen, 2.Qëndrueshmërinë, dhe 3.Dijen.

EC beson se demokratizimi dhe zhvillimi i gjithëmbarshtëm shtetëror është proces që duhet planifikuar dhe ndërtuar nga poshtë lart. Në thelb të qeverisjes demokratike qëndron hapja dhe përfshirja e të gjithëve në marrjen e vendimeve që kanë për synim të mirën e përbashkët, ndërsa planifikimi zhvillimor kërkon shfrytëzim racional të burimeve territoriale, pa e kompromituar përdorshmërinë e tyre nga gjeneratat e ardhshme. Si demokracia ashtu edhe zhvillimi duhen ndërtuar mbi bazën e dijës së shëndoshë që garanton vendime dhe veprime të mençura dhe vizionare.

Vlerat kryesore të organizatës janë:

1. Paanshmëria - EC vepron në bazë të analizave të thukta dhe gjithëpërfshirëse dhe mënjanon veprimet e ngutshme dhe impulsive. EC synon të përkrahë dhe të shtyjë përpara alternativat të cilat në bazë të hulumtimit dalin të jenë më të përshtatshmet, pavarësisht nëse masa e shoqërisë nuk e përkrahin këtë opsion;
2. Aktivizmi - Anëtarët e EC do të jenë aktivistë të cilët angazhohen në baza të rregullta për të shtyrë përpara bashkëveprimin qytetar për të përmbushur misionin e organizatës;
3. Orientimi drejt rezultateve - Anëtarët e EC janë të orientuar për të arritur rezultate, ku përpjekja nuk i kënaq pritjet e organizatës në qoftë se nuk përfundon me rezultatet e pritura;
4. Komuniteti bazë e veprimit - EC do të jetë gjithnjë pranë komunitetit, duke mësuar nga qytetarët dhe duke ndërtuar konsensus për bashkëveprimin dhe formësimin e shoqërisë.

